713/04

Den 13. december 2004 blev i sag nr. 63.532:

xxxxxxxxx xxxxxxx
xxxxxxxxxxx xx xxxxxxx
xxxx xxxxxxxxxx

mod

Tryg Forsikring A/S
Klausdalsbrovej 601
2750 Ballerup

afsagt sålydende

k e n d e l s e :

_____

Forsikringstageren, der har hesteforsikring i Tryg Forsikring A/S, klager over selskabets afvisning af at yde forsikringsdækning i forbindelse med aflivning af en hest.

Selskabet har afvist at yde erstatning under henvisning til, at aflivningen ikke er sket i henhold til dyreværnsloven, idet hestens lidelse ikke var så omfattende.

Klageren fastholder, at hendes hest er blevet aflivet i henhold til dyreværnsloven og har i skrivelse af 29/2 2004 til nævnet bl.a. redegjort for sagen således:

> "Jeg har som proceduren foreskriver tilkaldt en dyrlæge, C.D., som har lavet en dyrlægeerklæring på Tiraunou. Hesten har gennem flere år i perioder været halt og har derfor jævnligt været tilset og behandlet af bl.a. dyrlæge J.F.-R. …, senest i maj 2003, hvor der igen blev foretaget haltheds- samt røntgenundersøgelse, som viser forandringer i højre forhovled og hovseneben – J.F.-R. har journal og røntgenbilleder for de sidste 5 år. Jeg har hver gang fulgt dyrlægens anvisninger, som denne gang var egg-barsko på begge forben, skoene skulle rundes i næsen samt Butasaft-behandling. Der var bedring at se efter 1½ sko-periode (8 uger), denne bedring varede desværre kun kort tid. Jeg tilkaldte nu C.D., se venligst bilag 1.

Dyrlægeerklæringen m.v. blev tilsendt Tryg Forsikring, hvis hestekonsulent, J.H., fandt dele af dyrlæge C.D.'s erklæring mistænkelig, og der opstod diskussion mellem C.D. og Tryg's dyrlæge J.H., denne ville nu have en second opion, som blev foretaget af dyrlæge J.S. Vi har forgæves bedt J.H. om at fortælle, hvad C.D. har skrevet, der giver anledning til mistro, dette vil J.H. ikke oplyse. Jeg har telefonisk talt med J.H. i forbindelse med second opion og gjort ham opmærksom på, at J.F.-R. har rtg.billeder og journal, men dette afviste J.H. at kunne bruge til noget. Han sagde, at forud for second opion skulle Tiraunou tages af Finadyne 2 døgn før. Jeg må stadig fastholde, at dette i mine øjne er irrelevant, da karenstiden for Finadyne er 14 dage, hvad er så rimeligheden i dette forslag? Efter aftale med J.H. fik Tiraunou dog lov til af forblive på smertestillende medicin (Finadyne).

J.S.'s brevpapir er fortrykt med både Tryg's og J.S.'s eget brevhoved, se venligst bilag 3. Jeg vil tillade mig at spørge, om J.S. er 100 % habil i denne sag?

Jeg må gå ud fra, at både J.H. og J.S. kender virkningen af Finadyne, og hvor lang tid hesten skal være uden medicinsk behandling for at kende det faktiske billede (dopingreglen er 14 dage). Tiraunou fik Finadyne aftenen før J.S. besøg den følgende formiddag, hvilket J.S. burde have taget stilling til, da han skulle bedømme, hvorvidt Tiraunou led i henhold til dyreværnsloven.

Så vidt, jeg er orienteret, er hovsenebensbetændelse en inflammatorisk lidelse, og Finadyne virker antiinflammatorisk, derfor fjernes hestens symptomer midlertidigt under behandling. J.S. skriver (bilag 3), at hesten er velnæret og blank i pelsen - jeg informerede J.S. om, at hesten var sat markant op i foder, 4 gange hidtidige fodermængde. Generelt er mine dyrs pleje, ernæring og velstand høj. Selv om Tiraunou's bevægelighed var bedre end uden Finadyne, var han stadigvæk kort og stikkende gående og gik 'på tåen'. Når Tiraunou stod i sin boks efter at have været på fold om dagen, stod han og aflastede højre forben ved at sætte det frem og ud til siden. Er dette en hest værdigt? Disse ting informerede jeg ligeledes J.S. om.

Jeg har gentagne gange forsøgt at komme i kontakt med Tryg Forsikring angående denne sag, jeg fandt meget lidt villighed og forståelse for min og Tiraunou's situation.

…

Problemet er så, hvem der læser og tolker dyreværnsloven! Er det dyrlægerne, der kender og har fulgt Tiraunou, eller er det forsikringens dyrlæge, som aldrig har set hesten? Hvem er mest objektiv?

Efter udfaldet af J.S.'s besøg den 20. december 2003 var der 2 muligheder tilbage, at følge rådet om at tage hesten af smertestillende medicin, hvorefter den ville blive markant dårligere eller lade den aflive med det samme. Jeg valgte efter mange overvejelser at lade Tiraunou komme i første række, da jeg ikke kan acceptere, at man skal pine sin hest mere end højst nødvendig for at få en ny opion, som eventuelt kan føre til udbetaling af forsikringssummen. Jeg besluttede mig derfor at lade Tiraunou aflive søndag den 28.december 2003."

Klageren finder endvidere, at selskabets sagsbehandling har været langsommelig.

Selskabet har ved skrivelse af 5/4 2004 til nævnet redegjort for sagen således:

"Den 15. december 2003 modtog vi en dyrlægeerklæring fra vor kundes dyrlæge C.D. vedrørende Tiraunou. Vor kundes bilag 1. Dyrlægens konklusion var, at 'det er sygdoms-periodens længde og de nu konstante haltheds- og smertetegn taget i betragtning, min klare veterinære opfattelse, at Tiraunou lider af en kronisk, smertevoldende hovlidelse, og at den, i henhold til lov om værn af dyr, skal aflives'.

Erklæringen blev fremsendt til udtalelse hos selskabets veterinære konsulent J.H., der udtalte: 'Der foreligger en erklæring fra dyrlæge C.D. dateret 9. december 2003. Det oplyses, at hesten har været undersøgt og behandlet for forbenshalthed gennem længere tid af dyrlæge J.F.-R., og denne har ved røntgenundersøgelse fundet forkalkninger på hovseneben BF. C.D. undersøgte hesten første gang den 11. juli 2003, hvor hesten viste sig 2 grader halt HF og 3-4 grader BF efter bøjeprøve. Hesten blev behandlet med NSAID i 10 dage og efter 3 uger var haltheden uforandret. Fornyet NSAID-behandling uden effekt. Hesten var den 8. december 2003 2 grader halt ved mønstring. Det erklæres for i strid med lov om værn af dyr at lade hesten leve.

Kan foreløbig ikke udbetales efter A. Selskabet vil gøre brug af sin ret til at få foretaget second opinion, idet der ikke foreligger en evaluering af halthedsgraden uden manipulation af hesten'.

Dyrlægens udtalelse blev forelagt vores kunde pr. telefon den 16. december 2003, hvilket resultat kunden ikke var tilfreds med.

Processen blev fremskyndet, og dyrlæge J.S. fra H. Dyreklinik ApS foretog en fornyet undersøgelse af hesten lørdag den 20. december 2003.

J.S.'s konklusion var: 'Ved min ankomst kl. 10.00 var hesten bundet op på staldgangen. Den var velnæret og så blank som en vinterpels kan være. Hesten var skoet med egg-barsko på begge forben. Der sås ingen asymmetri hverken på skulder, bov eller i portalen mellem forbenene. Mønstring blev foretaget på asfalt og her var hesten rengående i skridt og trav. Under snævre vendinger viste den ingen smertesymptomer. På baggrund af dette er min konklusion, at hesten d.d. ikke har smerter i en sådan grad, at det strider mod Dyreværnsloven. Jeg er vidende om, at hesten er under behandling med et NSAID i form af finadynegranulat. I følge ejeren var den sidst behandlet ved aftenfodring dagen i forvejen. Det er min erfaring, at dette til trods er hestens tilstand d.d. ikke i strid med Dyreværnsloven'.

Der henvises til vor kundes bilag 3.

På baggrund af ovennævnte udtalelse afviste vi den 13. januar 2004 at betale erstatning for hesten. Vor kundes bilag 5. Den 20. januar 2004 meddelte vores kunde os telefonisk, at Tiraunou var blevet aflivet den 28. december 2003.

Yderligere argumentation

Omkring vor kundes klagepunkter overfor Ankenævnet har vi følgende kommentarer:

- vores veterinære konsulent oplyser, at han har fortalt vores kunde, at erklæringen fra dyrlæge C.D. er mangelfuld. Undersøgelsen blev ikke udført med henblik på at vurdere lidelsen i relation til Dyreværnsloven. I relation til Dyreværnsloven

er det afgørende, i hvilken grad hesten ytrer smerte, når den er overladt til sig selv, og hvordan den reagerer på omgivelserne. Ved undersøgelsen den 8. december 2003 beskrives, at hesten var 2 grader **mønstringshalt**, selvom hesten fik smertestillende behandling (finadyne). Mønstringen blev formentlig udført på hård bund, men der er ikke nogen beskrivelse af dette. Hestens bevægelsesmønster på fold er ikke blevet beskrevet, skønt dette er meget afgørende i relation til Dyreværnsloven. Der var derfor behov for en second opinion

- omkring røntgenbilleder og journal fra dyrlæge J.F.-R. oplyser vores veterinære konsulent, at han, dagen efter han modtog sagen, talte med J.F.-R. Dyrlæge J.F.-R.'s journalmateriale kan bruges til evaluering af hestens fremtidige brug som ridehest, men journalmateriale, der er mere end ½ år gammelt har ingen indflydelse på den aktuelle vurdering i relation til Dyreværnsloven. Det er ikke muligt ud fra f.eks. røntgenbilleder at vurdere, hvor smertevoldende eventuelle røntgenologiske forandringer er

- det er rigtigt, at vores veterinære konsulent orienterede vores kunde om, at dyrlæge J.S. ville kontakte hende 2 dage før undersøgelsen, således at vores kunde kunne undlade at behandle hesten med finadyne i 2 dage før undersøgelsen. Det er også rigtigt, at vores kunde nægtede dette, hvorpå vores konsulent oplyste, at undersøgelsen ville blive foretaget, selvom hesten var under påvirkning af finadyne. Dyrlæge J.S. oplyser, at hesten var medicineret ca. 17 timer før undersøgelsen, og at den tilførte dosis havde været ½ brev finadyne granulat indeholdende 125 mg aktivt stof. Ifølge Veterinærmedicinsk Produktkatalog er den anbefalede dosis af finandyne 1 - 1,5 mg pr. kg legemsvægt 1 gang i døgnet. Vores konsulent skønner, at en hest på Tiraunous vægt burde tilføres 450 - 675 mg 1 gang i døgnet for at være blevet rimeligt smertebehandlet. Hvis hesten, ved den efterfølgende undersøgelse, havde haft smerter i en sådan grad, at det ville være i strid med Dyreværnsloven at lade hesten leve, ville en så lille dosis som Tiraunou fik, efter 17 timer ikke kunne have holdt smerterne væk. Det er således vores veterinære konsulents konklusion, at hesten ved undersøgelsen kun i meget ringe grad var under indflydelse af smertestillende medicin. Da hesten ved dyr-

læge C.D. sidste undersøgelse ligeledes var under behandling med finadyne er de 2 undersøgelser sammenlignelige.

- vores kunde gør videre gældende, at J.S. næppe er 100 % habil i denne sag og henviser til, at også Trygs logo fremgår af dyrlægens erklæring af 20. december 2003. Hvis dette er tilfældet, må vores efterfølgende kopiering været foregået over på brevpapir fortrykt Trygs logo. Erklæringen vedlægges som bilag 2, der er en 100 %s gengivelse af såvel erklæringen, som af dyrlægens brevpapir. Vi har ingen særlige relationer til J.S.

- omkring 2 døgn contra 14 dage oplyser vores veterinære konsulent, at 1 døgn efter behandling med finadyne vil den væsentligste smertestillende effekt af finadyne være ophørt. 2 døgn efter ophør med behandling med finadyne vil der ikke klinisk kunne erkendes nogen smertestillende effekt. Karenstiden for finadyne med hensyn til doping er 14 dage. NSAID midler, som finadyne tilhører, har alle en karenstid på mindst 14 dage. Denne karenstid er ikke relateret til den kliniske virkning, idet stoffet kan påvises i urin og blod adskillige dage efter, at den kliniske effekt er ophørt. Finadyne kan påvises i urin og blod i koncentrationer langt under de koncentrationer, der er nødvendig for en klinisk effekt. Vores konsulent konkluderer således, at 2 døgns seponering af behandling med finadyne er rigeligt til at vurdere hesten i en tilstand, hvor den ikke er under indflydelse af smertestilende medicin

- anmeldelse sker med dyrlægeerklæring af den 9. december 2003, den 16. december 2003 har vores veterinære konsulent behandlet sagen, og talt med vores kunde og den 22. december 2003 modtager vi second opinion. Det kan ikke gøres meget hurtigere, men vi medgiver, at afvisningen den 13. januar 2004 kunne være fremmet også selvom tingene erfaringsmæssigt kan gå lidt mere langsomt i tiden op til jul og nytår

- dyrlæge J.S. fastholder sit udsagn og tilføjer, at han også selv har et vidne, der kan bekræfte udsagnet. (i øvrigt har det vel heller ikke sandsynligheden for sig,

at dyrlægen skulle sige et og efterfølgende udtrykke noget anden. Det har dyrlægen jo ingen grund til)

- vi kan ikke følge vor kundes udsagn om, at der skulle være disharmoni mellem indholdet af kundens bilag 3, 5 og 6

- omkring artiklen i Hippologisk Tidsskrift omtales de mange aspekter, der er i diagnosen 'hovsenebensbetændelse'. Ligeledes omtales prognosen for fortsat anvendelse til ridebrug, men ikke i relation til Dyreværnsloven. Vores konsulent oplyser, at det er almindeligt anerkendt, at hovsenebensbetændelse ofte medfører, at hesten ikke kan anvendes til ridning, men meget sjældent medfører så store smerter, at det er nødvendigt at aflive den i henhold til Dyreværnsloven

- vores kunde kan ikke slutte modsætningsvis fra undtagelser under den begrænsede livsforsikring, idet kravet for dækning stadig er, at hesten skal aflives i henhold til Dyreværnsloven.

Da vor kundes dyrlæge og vores veterinære konsulent er uenige om, hvorvidt hesten skal aflives i henhold til Dyreværnsloven, er det indhentet second opinion fra en 3. dyrlæge. Denne mener ikke, at der er grundlag for at lade hesten aflive i henhold til Dyreværnsloven.

Vi beklager derfor, at vi må fastholde vores afvisning."

Hertil har klageren ved skrivelse af 12/5 2004 til nævnet anført:

"Jeg vil ligeledes gerne igen gøre opmærksom på, at jeg har informeret dyrlæge J.S. om hesten Tiraunous tilstand. J.S. skriver, at han finder Tiraunou velnæret og blank i pelsen. Jeg oplyste J.S. om, at Tiraunou fik næsten 3 gange hans normale fodermængde, og at han ikke var velnæret, som han plejede. Det virkede ikke som om, at J.S. tog sig af dette. Han fortalte om sine egne heste, og hvordan de så ud, hvilket egentlig ikke har noget med Tiraunou at gøre. J.S. så ligeledes, at Tiraunou fik kvalitetsfoder, da J.S. opholdt sig i foderrummet. J.S. roste selv foderet, da en af hans ansatte på klinikken selv arbejder for firmaet.

Den veterinære konsulent har oplyst mig, at der i dyrlæge C.D.'s erklæring var noget, som han stillede spørgsmålstegn ved. Han ville dog ikke oplyse mig eller C.D. om, hvad det var. Jeg kan nu forstå, at der manglede noget om Tiraunous daglige trivsel, dette kunne jo have været tilføjet, hvis vi havde fået muligheden for det. Jeg mener, at konsulenten burde have givet besked om, at det var dette, han søgte.

Jeg må ligeledes stå uforstående overfor, at journalmateriale, der er mere end 1/2 år gammelt, ikke kan bruges til noget. Jeg spurgte den veterinære konsulent, om disse journaler kunne bruges. Det ville det have været rart, hvis jeg fik af vide, at billederne var forældet og der skulle tages nye.

Jeg må sige, at jeg ikke har oplyst J.S. om, at der var gået 17 timer, siden Tiraunou sidst fik smertestillende. Tiraunou fik heller ikke et 1/2 brev Finadyne, han fik 1 brev morgen og 1 brev om aftenen, men dette var en halvering af den dosis, som Tiraunou ofte fik i perioder fik på 2 breve morgen og aften. Jeg vil ligeledes oplyse, at mine heste får aftensmad kl. 22.30, og J.S. var her kl. 10. Med hensyn til virkningen af Finadyne, har min dyrlæge tidligere oplyst mig om, at Tiraunous lange behandlingstid med præparatet har betydning for virkningen og aftagelsen af denne, altså havde Tiraunou stadig store doser af smertestillende i kroppen.

Jeg forstår ikke, hvorfor dyrlæge J.S. kommer og laver en second opinion, der er magen til C.D.'s undersøgelse, hvis denne undersøgelse er ligegyldig eller manipolerende. J.S. kunne jo have lavet de observationer, som tilsyneladende mangler i C.D.'s erklæring, hvis det er disse observationer, som konsulenten ønskede."

Heroverfor har selskabet ved skrivelse af 22/7 2004 til nævnet anført:

"Idet vi vender tilbage til ovennævnte sag kan vi meddele, at vores veterinære konsulent oplyser, at der med udtrykket 'manipulation' menes en undersøgelse uden bøjeprøve og eventuel reaktion af hesten på fri fold. Undersøgelsens omfang afhænger af udfaldet af almindelig mønstring.

Vores konsulent tilføjer, at dette er for en hestedyrlæge en helt elementær fremgangsmåde, og hvis vores konsulent skal forklare en dyrlæge sådanne helt elementære undersøgelsesprocedurer, har vores konsulent ikke tillid til, at dyrlægen har erfaring i at udføre undersøgelsen og tolke resultatet. Derfor var vores konsulent lidt forbeholden overfor erklæringen."

Af forsikringsbetingelserne fremgår bl.a.:

"**Afsnit 6**

Dækning S

Begrænset livsforsikring

Forsikringen dækker med forsikringssummen i tilfælde af hestens

a død (herunder ved brand og transportulykke) eller aflivning i henhold til dyreværnsloven."

Nævnet udtaler:

Ifølge forsikringsbetingelserne er det en forudsætning for udbetaling af erstatning, at hesten påbydes aflivet i henhold til lov om værn for dyr. Som sagen foreligger oplyst, finder nævnet ikke grundlag for at kritisere, at selskabet har afvist at yde erstatning under henvisning til, at betingelserne for erstatningsudbetaling ikke er opfyldt.

Dette er ikke ensbetydende med, at en egentlig bevisførelse ved domstolene ikke vil kunne begrunde et andet resultat.

Med dette forbehold,

b e s t e m m e s :

Klagen kan ikke tages til følge.

Marianne Højgaard Pedersen